

Laiivas

1968 M.

BIRŽELIO - JUNE 15 D.

NR. 12

- ★ Žmogus ir naujenybių ieškojimas
- ★ Tėvas
- ★ Bažnyčios misijų veikla
- ★ Siaubingoji naktis (eilėraštis)
- ★ Dienos Lietuvos tragedijai prisiminti
- ★ Tylos Bažnyčios vyskupo laiškas

- ★ Atostogos atgamtinėje šviesoje
- ★ Sibiro tremtiniai (11)
- ★ Nauja ir svarbu
- ★ Kas naujo religiniame pasauly
- ★ Lietuvių gyvenime

LITURGINIS KALENDORIUS

- Birželio 16 — Antrasis sekmadienis po Sekminių. Mišių skaitymas (lekcija) — 1 Jono 3, 13-18; evangelija — Luko 14, 16-24.
- Birž. 17 — pirm. Šv. Grigaliaus Barbarigo, vyskupo.
- Birž. 18 — antr. Šv. Efremo Siro, diakono ir Bažnyčios daktaro. Šventųjų kankinių Morkaus ir Marcelijono paminėjimas.
- Birž. 19 — treč. Šv. Julijonos Falkonerietės, mergelės. Šventųjų kankinių Protazo ir Gervazo paminėjimas.
- Birž. 20 — ketv. Šiokiadienis. Šv. Silvero, po piežiaus ir kankinio, paminėjimas.
- Birž. 21 — penkt. Švenčiausios Jėzaus Širdies. Šventojo Tėvo Pauliaus VI išrinkimo metinės.
- Birž. 22 — šešt. Šv. Paulino, vyskupo.
- Birž. 23 — Trečiasis sekmadienis po Sekminių. Mišių skaitymas (lekcija) — 1 Petro 5,6-11; evangelija — Luko 15,1-10.
- Birž. 24 — pirm. Šv. Jono Krikštytojo gimimo.
- Birž. 25 — antr. Šv. Vilhelmo, abato.
- Birž. 26 — treč. Šventųjų kankinių Jono ir Povilo.
- Birž. 27 — ketv. Šiokiadienis.
- Birž. 28 — penkt. Šventųjų apaštalų Petro ir Povilo vigilija.
- Povilo. JAV-se ir Kanadoje nėra privaloma šventė. Did. Britanijoje ir daugelyje kitų kraštų privaloma dalyvauti šv. Mišiose.

Laivas

Religinio ir tautinio gyvenimo dvisavaitinis žurnalas. Eina 49-ji metai.

Leidžia Marijonų vienuolija.

Adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Telefonas: LUdlow 5-9500

Kaina metams: Amerikoje ir Kanadoje — \$4.00, kitur — \$5.00.

Redaktorius kun. Jonas Sakevičius, MIC

Redakcinis kolektyvas — kun. Feliksas Gureckas, kun. Antanas Nockūnas, MIC, Jonas Rugis, Vytautas Kasniūnas, Karolė Pažėraitė ir Regina Raslavičienė.

Pirmasis viršelio puslapis A. Korsakaitės-Sutkuvienės.

LAIVAS (THE SHIP). Published bi-weekly at 4545 W. 63 Street, Chicago, Ill. 60629, by St. Casimir American Province of the Congregation of Marian Fathers of the Immaculate Conception of the B. V. M. Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription: \$4.00 yearly in U.S.A. and Canada; Foreign \$5.00 yearly; 20¢ a copy. Editor: Rev. J. Sakevičius, MIC.

Žmogus ir naujenybių ieškojimas

Nori praregėti žvaigždes — pakelk galvą
aukščiau žemės

Vienoje mūsų laikų pasaulio žmonijos dalyje netvarkos pažinimas tampa visos tvartinijos pasmerkimu, tarsi nedarnumas turėtų būti jos būtina žymė, neišvengiamas aklas likimas, kurio akivaizdoje žmogui nelieka nieko kito, kaip sukryžiuoti rankas ir pasiduoti likimui. Daugiausia, ką galima laimėti, tai stengtis pasitenkinti trumpalaikiais malonumais, juos išplėšiant iš viešpataujančios netvarkos.

Šis visuotinis nusiminimas bei nusivylimas, kuris dažniausiai apima sielas, palinkusias į neribotą, net neprotingą optimizmą, kyla iš to, kad pasaulyje užtinkami neabejotini prieštaravimai, priskiriami visatai ir jos pagrindiniams dėsniams, kaltę dėl to prime-tant pačiam Tvėrėjui.

Pan'ekinus tikras vertybes

Visuotinio nusivylimo antpuolių neatlaiko tie, kurie pasaulyje nemato nieko kito, kaip tik žiaurumą ir skausmų bedugnę, kurioje skęsta individai ir tautos, tiesioginiai ar netiesioginiai dalyvaujančios išviršinės pažangos kėlime.

Kiti įpuola į nusiminimą, netiki galimybe atstatyti darnumą, matydami skaudų faktą, kad žmonės leidžiasi taip stipriai pavergiami naujenybių viliojimo, jog visai paniekina tikras vertybes, ypač tas, kuriomis remiasi žmonių bendruomenė. Daugelis kitų, pagaliau, nieko neveikia visuotinio nusiminimo akivaizdoje, stebėdami tą apverktiną faktą, kad išviršiniai pažangūs žmonės tampa vidiniai neišprusinti, necivilizuoti. Todėl dr. J. Girnius savo studijoje "Istorinė krikščionių atsakomybė" teisingai pastebi:

"Techninė pažanga iš tiesų aplamai pakėlė gyvenimo lygį ir amžiaus vidurkį, suteikė daugiau patogumų, laisvo laiko ir kitų galimybių. Tačiau neišsipildė lūkestis, kad visa tai savaime žmogui sukurs palaimą ir išlaisvins iš rūpesčių. Priešingai, kylant techniniam gyvenimo lygiui, gyvenimas darosi ne paprastesnis ir lengvesnis, o sudėtingesnis ir problematiškesnis. Kiekvienas techninis laimėjimas nemažina, o didina žmogaus atsakomybę. O pats žmogus netobulėja su technine pažanga. Technika suteikia žmogui didesnę jėgą, bet būti galingesniui nereiškia būti geresniui. Čia pagrindas, kodėl senąją pažangos optimizmą mūsų šimtmetyje ėmė pakeisti baimė ir netikrybė. Atomo amžiaus žmogui gamta nebekelia tos baimės, kuria ji stingdė proistorinį žmogų. Vietoj gamtos ji stingdo savęs paties baimė, kurią kelia techninėje pažangoje pasiekta jėga, matant... žiaurumą slypint ir dabarties žmoguje. Technika neapsaugo nuo barbariškumo, o tik jį apginkluoja. Todėl ir baiminamasi, ar didysis atomo energijos atpalaidavimo laimėjimas nevirs žmonių fataliniu pralaimėjimu... Grėsmė slypi ne technikoje, o paties žmogaus vidiniame suteknikėjime — vienašališkame nusikreipime į techniką" (Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Suvažiavimo darbai, V tomas, 1964 m., 55-56 psl.).

Žmogus neturi užmiršti savęs

Taip pat dr. J. Girnius savo studijoje "Istorinė krikščionių atsakomybė" teigia, kad technika teteikia priemones geriau gyventi, o prasmę gali teikti tik tikslas — tai, kam gyvenama. Nors kiek žmoniškų gyvenimo sąlygų susikūrimas yra svarbus, tačiau susikurti savo būties sąlygas dar nereiškia ją pačią įprasminti. Visą savo rūpestį sutelkęs tik į te-

Kauno miesto bendras vaizdas. Matyti Prigimimo bažnyčia, kurios statybą uoliai vykdė kan. F. Kapočius. Deja, šią didingą bažnyčią, dar nespėjus įrengti, okupantai komunistai pavertė dirbtuve.

chnikos teikiamas gėrybes, žmogus užmiršta save patį, kaip žmogų. Kaip pastebėjo J. Ortega y Gasset, sutechnikėjęs žmogus darosi "visiškai dezorientuotas, nežinodamas, kurioms žvaigždėms jis privalo gyventi." Šioms žvaigždėms praregėti reikia galvą pakelti aukščiau žemės. O technika yra iš esmės nukreipta į žemę. Visas atsidėjęs gamtai viešpatauti, žmogus tampa žemės vergu pačia šia viešpatavimo aistra, kuri geresnių sąlygų rūpesčiu užgožia rūpestį savim pačiu (ten pat 56-57 psl.).

Svarbiausia suirimo priežastis

I kur reikia kreipti dėmesį šiame mokslo ir technikos pažangos amžiuje? I tai, kad būtų atgauta, ką žmonės prarado.

Yale universiteto 25 metų sukaktuvių minėjime lordas Halifax, Oxfordo universiteto kancleris, iškėlė verčiančią susimąstyti min-

tį, kad dabartinis auklėjimas yra viena svarbiausių šių dienų pasaulio suirimo priežasčių. Karas, tiesa, atnešė daug žalos, tačiau lėtas, tylus, paslėptas religinių ir kultūrinių pamatų griovimas mokykloje dar daugiau pa kenkė. Jis visur atnešė tik tuštumą, kurios daugelyje kraštų dar ir šiandien neįstengiam užpildyti.

Lordas Halifax reikalavo, kad auklėtojai baigtų ieškoti išsigelbėjimo tik vadinamame "techniskame jaunimo paruošimo gyvenimui", o pradėtų pačiai visuomenei duoti paruoštų žmonių plačiausia žodžio prasme. Tik tokie, ir tik tokie vieni, galės "pilnai atlikti intelektualinių visuomenės vadų pareigas".

Priminė pamirštas tiesas

Nieko naujo nepasakė lordas Halifax. Jis tik pakartotinai priminė daugelio pamirštas tiesas. Juk visi tikrieji visuomenininkai nuo

T Ė V A S

Kiekvienais metais, pražyodus gegužės pirmiesiems žiedams, tulpėms ir alyvoms, laukiam Motinos dienos, kurią švenčiam jau ilgus metus.

Palyginus neseniai, lyg tik dabar supratęs skriaudą, viena metų diena buvo pavadinta Tėvo diena.

Trečiąją birželio sekmadienį prisimenam ir sveikinam antrąją savo gimdytoją, kurio reikšmė gyvenime yra lygiai tokia pat didelė, kaip ir motinos.

Laiminga šeima, kuri turi abu tėvus. Jei motinos meilė, globa, rūpestingumas sukuria tą užuovėją, kurioje vaikas visada gali tikėtis prieglaudos, nemažiau reikalinga jam tėvo stiprybė, išmintis ir neklystanti ranka, kuri visada pajėgs nurodyti tikrąjį kelią. Vaikui reikalingas tėvo griežtas žodis, rūstus žvilgsnis, kartais pakeltas balsas, nes už viso to slypi gili meilė ir susirūpinimas sūnaus ar dukters ateitimi. Vaikas nori būti sudraustas nepaklūsęs, tikisi būti nubaustas prasikaltęs, nes tik tas, kuris jį myli, gali taip rūpestingai sekti jo žingsnius ir kreipti juos gera linkme.

Jau nuo mažens tėvas vaiko akyse yra didžiausias pasaulyje žmogus — jis protingiausias, aukščiausias, turi geriausią darbą, didžiausius batus ir stipriausią ranką. Augant

amžių mums kartoja tas pačias tiesas ir priveda prie tų pačių išvadų.

Ir mes galime prisidėti prie šių paprastų vertybių atradimo, sąžiningai gyvendami krikščionio gyvenimą bet kokiose gyvenimo sąlygose.

“Pažinkite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus”, tai Jėzaus Kristaus užtikrinimas (Jon. 8,32).

idealas nemažėja, bet keičiasi. Sūnus eina pas jį, mokslo problemoms iškilus ar praktiškų patarimų kasdieniniame gyvenime ieškodamas. Jis ieško jame išminties, kurios pačiam trūksta, patyrimo, kurio dar neįsigijo, draugiškumo, kurio niekur kitur nerado, ir globos, kuria visada galima pasikliauti. Net kartais neradęs čia atsakymo, randa pateisinimą tėvui ir viliasi, kad sekantį kartą jis tikrai sūnaus neapvils.

Sūnui reikalingas tėvas, nes tai idealas, kuriuo jis sąmoningai ar nesąmoningai seka, tai žmogus, kuriuo jis pats norėtų būti, bet ne visuomet įstengia.

Duktė seka tėvą įsimylėjusiomis akimis, nes jis yra jos pirmoji meilė. Ji sušvelnina savo meilumą jo griežtumą, pavergia jį instinktyviu moteriškumu ir didžiuojasi savo galia ir garbina tą, kuris ją tokią galingą padaro. Tėvo idealizavimas kartais nueina taip toli, kad net suaugusi ji ieško kiekviename sutiktame jaunuolyje savo idealo — tėvo.

Vaikui tėvas reikalingas kaip varas laivui. Bet ne visada ir varas nukreipia laivą į ramius vandenis. Tėvo pareigos yra svarbios ir atsakingos. Jis savo rankose turi minkštą molį, kuris gali virsti meno kūrinium ar beformiu, sudžiuvusiu molio gabalu. Neužtenka būti tėvu, reikia diena iš dienos, kantriai, neuilstamai gyventi tomis pareigomis, kurios, tinkamai suprastos ir atliktos, gali paruošti kelius ne tik šviesiai vaiko ateičiai, bet atnešti džiaugsmo ir laimės paties tėvo gyvenimui, padaryti jį turtingu, pilnu ir prasmingu.

Todėl Tėvo diena turėtų būti viena iš svarbiausių švenčių kiekvieno mūsų asmeniškame gyvenime, nes ja pagerbiamas kiekvieno mūsų idealas, kuris turėjo nurodyti mūsų gyvenimo kryptį, pagal kurį turėjo susiformuoti mūsų asmenybė, kuris turėjo nulemti mūsų galvojimą ir santykius su pasauliu. Ar taip įvyko, į tai gali atsakyti tik kiekvienas tėvas ir kiekvienas vaikas už save, tik jie patys žino, ar išnaudojo galimybę, kurią Dievas suteikė žmogui, padarydamas jį vaiko tėvu.

BAŽNYČIOS MISIJŲ VEIKLA

Vatikano II visuotinio susirinkimo dekretas misijų klausimais buvo vienas iš tų, dėl kurio buvo mažiausia diskusijų. Tai įvyko ne dėl to, kad misijų reikalai ir klausimai būtų mažiau svarbūs už kitus Susirinkime svarstytus klausimus, o todėl, kad misijų klausimai yra tokie, dėl kurių kalbėti daug vien teoretiškai būtų nenaudinga.

Svarbiausi misijų srities klausimai yra praktiški, tik vienas yra teologinis. Teologinis klausimas yra visos Bažnyčios ir kiekvieno krikščionio pareigos misijoms. Visi kiti klausimai yra, kaip praktiškai sėkmingiau šią pareigą atlikti.

Dekreto projektą paruošė plati komisija, kurią sudarė teologai ir misijose besidarbaujantieji asmenys. Pirminė ir antra pataisyta dekreto redakcija buvo patiekta Susirinkimo dalyvių asmeniniams svarstymui ir pastaboms bei viešoms diskusijoms. Kurie nesisidarbauja tiesioginiai misijose, tiems buvo naudingiau pasiklausyti, negu dalyvauti diskusijose. Dekreto trečioji ir paskutinė redakcija buvo balsuota Susirinkimo užbaigoje, 1965 m. gruodžio 7 d. Už šią paskutinę redakciją balsavo 2,394 Susirinkimo dalyviai ir prieš 5.

Dekretas po įžangos turi 6 skyrius: doktrinaliniai ar teologiniai dėsniai, misijų darbas, Bažnyčia atskiruose misijų kraštuose, misionieriai, misijų darbo tvarkymas, bendradarbiavimas arba dalyvavimas misijų darbe.

Nekalbėsiu apie vyskupų ir kunigų šios srities teises bei pareigas ar apie sėkmingo darbo būdus. Kalbėsiu tik apie kiekvieno kataliko dalį misijų darbe.

Bendrieji teologiniai dėsniai

Savaime pati Bažnyčia turi pareigą skelbti Evangeliją ir išganymą visiems žmonėms.

Sekdami Kristaus žodžiais, apaštalai taip ir darė. Jie skelbė Evangeliją, steigė tikinčiųjų bendruomenes arba vietines bažnyčias, kur tik spėjo pasiekti. Trumpu laiku ir ano meto priemonėmis apaštalai pasiekė toli. Tomas pasiekė Indiją, Povilas — Ispaniją. Vis tiek tačiau mažas apaštalo skaičius trumpu laiku negalėjo visos žmonijos pasiekti. Tai įvykdyti liko kitiems, kurie tęsė apaštalo darbą.

Dėl daugelio priežasčių, kurių čia neminėsiu, žmonija dar ir šiandien ne visa yra krikščioniška. Gi Bažnyčios, atseit Kristaus tikinčiųjų bendruomenės, pareiga visiems paskelbti Evangeliją bei išganymą ir šiandien yra ne mažesnė, kaip kad buvo apaštalo. Net gi be ilgų įrodinėjimų yra aišku, kad ta pareiga šiandien yra kai kuriais atžvilgiais svarbesnė, negu buvo senovėje. Tiesa, kad visų laikų žmogaus siela yra vienodai verta ir jos išganymas visada yra svarbus. Šiandieninėse tačiau sąlygose, kai žmonija bendrauja taip, kaip nebūdavo praeityje, kai politinės ir kultūrinės sritys turi tokios reikšmės, kokios neturėjo praeityje, tiesos nežinojimas, klaidos šiandien visai žmonijai yra daug pavojingesnės, negu buvo anksčiau. Kiekvienam tad turi būti aišku, kad kiekvieno krikščionio šiandien yra didesnė pareiga, negu buvo praeityje, gelbėti žmoniją iš nežinojimo klaidų. Kiekvieno krikščionio pareiga dalyvauti misijų darbe šiandien yra didesnė, negu buvo praeityje.

Susirinkimo priimto dekreto tikslas ir yra pažadinti visą žmoniją, o ypač katalikus, šia pareiga ir reikalu labiau susidomėti.

Svarbiausias misijų pareigos pagrindas tačiau yra kiekvieno žmogaus sielos išganymas. Dievo akyse žmogaus siela yra tiek verta, kad jos atpirkimui ir išganymui Dievas pasirinko tokį skaudų, daugeliui žmonių sunkiai įtikėtiną ir sunkiai suprantamą būdą.

Išganytojas paliko žemėje Bažnyčią ne kuriam kitam tikslui, o šiam — žmonių sielų gelbėjimui. Visokia Bažnyčios veikla tiek yra gera ir atitinka Kristaus troškimui, kiek tarnauja šiam tikslui. Didžiausias Dievo įsakymas — mylėti savo artimą, kaip save patį, liepia kiekvienam krikščioniui pasidalinti su kitais savo krikščionybe ir išganymo malone.

Visa žmonija savo kilme yra viena šeima. Laikui bėgant, užsimiršusi Dievo duotą pirminį apreiškimą ir sekdama kilusias įvairias klaidas, ji suskilo, išsiugdė klaidingas pažiūras ir jausmus, tarsi būtų kelios ar kelios likos skirtingų žmonių. Nuodėmės atskyrė žmogų nuo Dievo. Dievas parinko atpirkimą ir iš jo plaukiančias išganymo priemones, kaip būdą atkurti vienybę žmogaus su Dievu ir žmonių vienybę su kitais.

Kiek žmogaus protas gali pasiekti, atrodo, jog Dievas tokį, o ne kitokį atpirkimo ir išganymo būdą pasirinko tam, kad pamokytų žmones daugelio užmirštų tiesų. Įsikūnijimu Dievas priminė, kiek žmogaus prigimtis turi bendro su Dievu ir kiek Dievui ji yra maloni. Prisiimdamas žmogaus prigimtį, Dievas parodė, jog jis atpirko visą žmogų. Prisiėmė visą žmogų ir už jį žmogaus būdu mirė, kad parodytų, jog nuodėmė yra didesnė blogybė negu mirtis. Mirtimi ir atpirkimu nepanaikino žmogaus mirties ir kitų laikinų nuodėmės pasekų, kad žmogui visada primintų, kaip baisi yra nuodėmė ir kad siela yra nepalyginamai svarbesnė už kūną. Kūnas yra sielos gyvenimo įrankis ir jis bus laimingas, kokios laimės pasieks siela.

Taip suprastą ir įvykdytą atpirkimą Kristus paliko visų laikų ir visai žmonijai per savo įsteigtą Bažnyčią. Pasirinkdamas apaštalus, Kristus įsteigė savo Bažnyčiai hierarchiją. Šventoji Dvasia žadina tos hierarchijos vadovaujamą Bažnyčią vykdyti jai paliktą misiją. Kristaus ir apaštalo pavyzdžiu Bažnyčia tai daro per savo narius. Kaip Kristus ir apaštalai, taip dabar Bažnyčia ragina savo narius neprisirišti prie žemiškų dalykų, darbuotis ir aukotis skelbiant Evangeliją, šią misiją vykdyti nesigailint, reikalui esant, net sa-

Šis Sibiro Kankinių Motinos paveikslas iškilmingai pašventintas gegužės 26 d. ir patalpintas tėvų jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo Centro Chicagoje. Pati koplyčia pavadinta Sibiro Kankinių Motinos vardu. Ši aukštos meninės vertės paveikslą sukūrė nežinomas vilnietis, Sibiro tremtinys, iškaldamas paprastoje skardoje Aušros Vartų Marijos atvaizdą ir jį pritvirtindamas prie lentos, aptrauktos raudona antklode. Paveikslas iš Sibiro išgabentas tremtinių, vykstančių generolo Anders armijon, buvo paliktas pas Lenkijos ambasadorių Beirute. Tarpininkaujant a. a. L. Bieliukienei, paveikslas atiduotas Višniaus Krašto Lietuvių Sąjungai, kuri vėliau perdavė tėvų jėzuitų globai. Numatoma ateityje šiam paveikslui įrengti atskira šventovė.

vo narių — misionierių gyvybių. Bažnyčios hierarchijos vadovybėje vienaip ar kitaip dalyvauti privalo kiekvienas Bažnyčios narys. Keičiasi su laiku žmonių kultūra, psichologija, gyvenimo sąlygos. Pagal tai ir Bažnyčia savo misijos darbe vienur vartoja vienokius metodus ir priemones, kitur kitokius, kur ir kas neša daugiau naudos žmonių sieloms.

(Bus daugiau)

Siaubingoji naktis

Minėdami gražų birželį —
Tas nuostabias vasaras kaime,
Bijūnuose skendo darželiai,
Žydėjo visa šalis laime —

Atsimenam kitą birželį:
Raudona banga visais plenta
Užliejo žaliuojančią šalį,
Ir sutrypė visa, kas šventa,

Ir atnešė pačią baisiausią
Birželio siaubingąją naktį,
Kai tėviškė ašarom prausės,
Sustodavo širdys mūs plakti.

Pikčiausi planai pavergėjo
Visi prieš tą vieną nublanksta,
Kas miestuos ir kaimuose dėjosi
Tą naktį, tą rytmetį ankstų.

Ak, vargas tai gatvei, tam namui,
Kur mašiną stabdė čekistas,
Ir kėlė gyventoją ramų
Kelionėn, iš kur nebegrišta...

Nebuvo ten gaileščio lašo,
Nei turto, kuriuo atsipirktų

Senelis, ar kūdikis mažas,
Ligonis, nors mirštamai sirgtų —

Iš gimtojo lizdo išrovė,
Lyg nieko nereiškančius daiktus,
Kiek tilpo, į traukinius krovė,
Kad Sibire kančios jų baigtųs...

Jų pastaram žvilgsny suspindi
Tėvynė, brangi, kaip dar niekad!
Takai, kur jaunystėje mindė,
Ir mylimas veidas, kurs lieka...

Vagonuose kūdikiai gimė,
Ir motinos ėjo iš proto,
Ir morkėsi amžiams nurimę
Seneliai, vagonuos, už grotų...

Ten motina kūdikį brangų,
Ne vandeniui — ašarom girdė....
Kita — sviedė laukan pro langą
Atplėšus, lyg degančią širdį.

Užkaltuos vagonuos jie duso
Ir tramdomas ašaras rijo...
Ir atnešė vėjas aidus jų:
“Marija, palengvink vergiją!”

Lietuviai prie kapo Sibire

Dienos Lietuvos tragedijai prisiminti

Visos religinės, valstybinės ir tautinės šventės ir jų minėjimai išreiškia kurį nors istorinį įvykį, vaizduoja solidarumą, kurį iššaukia bendri išgyvenimai. Esame liudininkai naujos tautinės lietuvių šventės, tai yra baisių birželio įvykių šventės, kuri primena tragiškus įvykius ir jų pergyvenimus: Sovietų okupacija, ypač baisiosios trėmimų dienos.

Tai visa vyko 1940 ir 1941 m. birželio mėnesį Lietuvoje. Baisių birželio įvykių — trėmimų minėjimas jau pradėtas Lietuvoje dar nacių okupacijos metu prieš šį paskutinį karą. Ypatingai tuo buvo išryškinta Lietuvos gyventojų masiniai į Sibirą trėmimai, kuriuos 1941 m. įvykdė bolševikinis pavergėjas, pradedant birželio 14-15 dienomis.

Liūdno birželio mėn. dienos Lietuvos istorijoje yra atžymėtos tikru gedulo ženklų. Jos yra pridengusios juodu šydu mūsų valstybę ir tautą. „Praradome brangenybių brangenybę — laisvę“, taip yra parašyta Sibiro tremtinių ranka rašytoje maldaknygėje.

Religijos ir dorovės ryšys su tautiniais siekimais lietuvių tautoje jungiasi neatmezgamai. Tautiniai idealai su tėvynės meile gauna stiprybės ir gyvybės iš religijos bei dorovės šaltinių. Atjungus juos nuo tų šaltinių, arba jie išsigims, arba visai išnyks. Tad visai teisingai lietuviams išeiviams prieš kelis metus kardinolas J. Pizzardo kalbėjo: „Gilus ir ryškus tikėjimas gaivina dvasią. Šis tikėjimas atneš pergalę ir lietuviams, kurie dabar kenčia ir kovoja su negailestinga, žiauria bedievių priespaula. Jei lietuviai išliko ištikimi savo religiniams ir tautiniams idealams, tai tik dėl to, kad jie išlaikė savo tvirtą tikėjimą ir gražias tautines tradicijas“.

Lietuvos kova su jos dabartiniu okupantu už Lietuvos laisvą ateitį yra visuotinė. Į ją turime įsijungti visi. Ta kova yra žūtbūtinė. Birželyje yra susikaupęs lietuvių tautos skausmas. Tačiau tas skausmas neveda lietuvių neviltin, o tik didina ryžtą kovai iki lai-

mėjimo. Birželis kartu lietuviui primena ir tas garbingas dienas, kada Lietuvos tautoje glūdąs didvyrių kraujas užvirė ir kunkuliuodamas išsiliejo, gindamas savo tėvynę ir vydamas okupantą, atėmusį laisvę, ištrėmusį mūsų brolius, žalojusį mūsų tautos dvasią.

Mes lietuviai, tarp dviejų priešų atsiradę, patys didvyrių krauju sugebėjome laisvę atstatyti ir tautos karžygišką dvasią viešai parodyti, kad ja galėtų gaivintis ir ateinančios kartos. Ta 1941 m. birželio 22-ji tikrai Lietuvos istorijoje turės būti įrašyta neišdildomu rašalu tarp daugelio kitų žygių.

Moterų ir vaikų ašaros bei tremtinių ešalonai į Sibirą tebėra ryškus vaizdas ir šiandien akyse. Gražiausias gamtos mėnuo lietuvių širdyse tapo kruvinuoju — baisiuoju mėnesiu, kuris kasmet minimas visur, kur tik yra susipratusių lietuvių. Anapus geležinės uždangos, okupuotoje Lietuvoje šie minėjimai įmanomi tik tylioje maldoje, susikaupime, gi laisvame pasaulyje jie yra daromi su įvairiomis programomis. Bažnyčiose vyksta pamaldos už žuvusius, mirusius lietuvius, daromi susirinkimai, sakomos kalbos. Kadangi tuose susirinkimuose dalyvauja ir svetimtaučių, tai ir jie nugirsta padarytą žalą lietuvių tautai.

Lietuvių tauta, atsidūrus tokioje didelėje vergijos priespaulėje, mato didelį pavojų, kurį sudaro priešas, užsimojęs išplėsti tautinę širdį ir religinę sielą.

Mums belika bendra kova ir budėjimas, tautinės bei religinės laisvės sargyboje. Reikia tikėti, kad šias grandines sutraukys mūsų tvirtas tikėjimas, atgaila, dorovingas bei pavyzdingas gyvenimas.

Pasaulio žmonijai reikia rodyti Dievo buvimą. Tai gali padaryti tas, kuris tiki Dievu. Bedieviškasis komunizmas, su dideliu įžulumu naikinas religiją bei jos apraiškas, stengiasi ir vakaruose kleisti bedievybę. Į šią talką stoja ir tikintieji, kurie nemato, jog priešas slepiasi angelo išvaizdoje, naikindamas tikė-

Tylos Bažnyčios vyskupo laiškas

Vienas iš už geležinės uždangos vyskupas rašo:

“Tais metais praidėjo žiauriausi smūgiai, kuriuos persekiojami Bažnyčia turėjo pakelti: uždarymas vienuolynų ir areštas visų jų narių. Aš tada buvau teologijos studentas. Vieną naktį policija įsiveržė į seminariją, sumetė mus į sunkvežimius ir vežė nežinoma kryptimi. Tada galvojau, kad mano ateitis yra sunaikinta ir mano idealas tapti kunigu galutinai žuvęs. Man iki tol daug aukos kainavo besiekiant kunigystės. Po to, ką esame matę ir išgyvenę, dabar nežinojome tik vieno: būsime nužudyti ar deportuoti į Sibirą. Bet kuriuo atveju mūsų tapimas kunigu liko neįmanomas. Tačiau Dievas guodė mane Šv. Rašto žodžiais: “Argi nereikėjo, kad Kristus tai kentėtų ir taip įeity į savo garbę”? Kryžiaus paslaptis staiga stojo prieš akis naujoje šviesoje: paslaptis, kurią turėjome išgyventi geriausiu atveju koncentracijos stovykloje.

Buvo toje pačioje darbo stovykloje apie 700 kunigų ir vienuolių. Iš pradžios kunigai jautėsi kaip žuvys be vandens, nes jie negalėjo teikti sakramentų, nei atlikti kitų kunigiškų patarnavimų. Bet mes greitai supratome, kad esame tarnai vienintelio Kunigo, kuris aukojo savo Mišias ant Kalvarijos kalno žmonijos atpirkimui. Ir taip mes suvokėme savo tikrą pašaukimą. Tai, kas iš karto atrodė pragaru, tapo rojumi. Išmokome, kad pagrindinis Bažnyčios uždavinys yra ne pamoks-

jimą net per mokyklas, spaudą, radiją, televiziją, kinus ir t.t.

Rytuose priešas nepaliko vietos Dievui žmonių gyvenime. Iš vakarų pasaulio galinųjų nesulaukiame pagalbos gal dėl to, kad ir čia nesivaduojama krikščionišku teisingumu, nei artimo meile. Pasaulis be Dievo išplėšė mums laisvę, pasaulis su Dievu padės mums ją atgauti.

Pov. Dirkis

lai, ne mokymas, ne bažnyčių statymas ar kiti darbai, o tik kančia. Ir dabar dar Viešpats nori kentėti savo mistiniame Kūne pasaulio atpirkimui.

Po kelių metų, išleistas iš koncentracijos stovyklos, rūpinasi kaip gauti kunigo šventimus. Tai nebuvo lengva, nes vyskupai buvo arba kalėjime, arba ištremti, ar namų arešte. Po ilgų pastangų man pagaliau pasisekė gauti šventimus vienoje ligoninėje. Viskas ten vyko labai primityviai. Jei būčiau baigęs savo mokslus normalioje seminarijoje, tai kunigystės malonė man būtų atėjusi tarsi užtarnautai — po tiek metų mokslo ir pasiruošimo. Dabar gi gavau šventimus, žmoniškai imant, neįsivaizduojamose sąlygose. Jaučiau, kad ši malonė yra nepaprasta ir neužtarnauta, tarsi ne vyskupas, bet pats Dievas būtų man uždėjęs rankas, suteikdamas kunigystę.

Įšventintas kunigu, pasiunčiau tokio turinio telegramą: “Operacija pavyko, ligonis gali priimti lankytojus”. Tai buvo sutartas ženklas kitiems kandidatams į kunigus. Mano gi uždavinys buvo suorganizuoti kunigų šventinimą pirmiau ligoninėje, paskui kalnuose arba patikimoje šeimoje. Po kelių mėnesių man buvo suteikta, žinoma slapta, vyskupo konsekracija. Dievas visur man padėjo.

Buvo jaudinantis vaizdas matant, kaip iš visų pusių prisistatydavo kandidatai į kunigus. Beveik visi jie buvo paprasti darbininkai, nes inteligentai buvo suvaryti dirbti į fabrikus. Kaip darbininkai, jie turėjo laiko pasiruošti šventimams studijuodami privačiai. Tepdavau šventais aliejais jų pūsletas rankas, o jų spindinčiose džiaugsmu akyse skaičiau, kad jie yra pasiryžę mirti už Kristų. Po šventimų dažnai jiems sakydavau: “Bragiausieji Broliai, kas įvyko? Turite grįžti į fabrikus, turite vėl imtis į savo rankas sunkius darbo įrankius. Bet nuo dabar jūsų rankos jau šventos. Tai kunigo rankos. Jei ir ne-

New Yorko arkivyskupas Terence Cooke su Airijos Galway meru T. J. Tierney, iš kurio administracinės srities yra kilę arkivyskupo tėvai. Kairėj — V. Gallagher, Airijos Transporto bendrovės valdininkas.

galėsite žengti prie altoriaus, jūsų darbas bus lygiai kunigiškas”.

O kaip jaudindavo, kai ateidavo vedę vyrai ir pasisiūlydavo: “Bažnyčiai reikia kunigų. Tie, kurie viešai šventinti yra kalėjimuose, arba jiems draudžiama eiti savo pareigas, arba jie yra sekami ir kontroliuojami. Mes esame pasiryžę užimti jų vietą. Esame pasiryžę gyventi skaistybėje. Ką turime daryti?”

Taigi, nepaisant neįsivaizduojamų sunkumų ir kliūčių, Bažnyčia nelieta be kunigų. Jų skaičius yra gana aukštas. Gavę kunigystės šventimus, jie pašvenčia aplinką, kurioje dirba. Neišsiduodami, kad jie yra kunigai, jie yra aplinkos apaštalai, mokydami savo darbo draugus, nes kunigams, kurie yra ir laisvi, draudžiama mokyti tikėjimo tiesų. Koks jų džiaugsmas, kad gali dirbti Dievo darbą tokiose aplinkybėse! Nuostabu, kaip daugelis šeimų rizikuoja kalėjimu ir ištėrimu dėl panašaus slapto apaštalavimo. Vienas šeimos tėvas po to, kai jo buto virtuvėje atlaikiau šv. Mišias, man sakė: “Ši diena yra pati gražiausioji visoje mūsų šeimos istorijoje, nes pats Jėzus buvo mūsų svečias.

Baigiu savo pasakojimą. Dabar tik vieno prašau: kaip kunigas, vyskupas ir šios katakombų Bažnyčios sūnus maldauju jus dvasinės pagalbos, prašau nepamiršti mūsų”. J. Sav.

EVANGELIJA

Trečiam sekmadieniui po Sekminių

Pas Jėzų ėjo visokie muitininkai ir nusidėjėliai, norėdami jį išgirsti. O fariziejai ir Rašto žinovai murmėjo: “Šis žmogus priima nusidėjėlius ir su jais valgo”. Jėzus pasakė jiems tokių prilyginimą:

Kuris iš jūsų, turėdamas šimtą avių ir vieną praradęs, nepalieka devyniasdešimt devynių tyruose ir nuėjęs nieiško prarastosios, kol suranda? O suradęs nudžiunga, užsideda ją ant pečių, parsineša namo, sukviečia draugus bei kaimynus ir jiems sako: “Džiaukitės su manimi, nes suradau avį, kuri buvo pradingusi”. Sakau jums, taip ir danguje bus daugiau džiaugsmo dėl vieno besigailinčio nusidėjėlio, negu dėl devyniasdešimt devynių teisųjų, kuriems gailėtis nereikia.

Arba kuri moteris, turėdama dešimtį drachmų ir vieną pametusi, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir rūpestingai nieiško, kol suranda? O suradusi sukviečia drauges bei kaimynes ir sako: “Džiaukitės su manimi, nes suradau drachmą, kurią buvau pametusi”. Sakau jums, taip ir Dievo angelams bus džiaugsmo dėl vieno besigailinčio nusidėjėlio.

Luko 15,1-10.

Atostogos antgamtinėje šviesoje

Darbininkai skuba iš fabriko. Nė sukte neatsisuka į jį pažiūrėti. Kodėl? Mašinų dun-dėjimas, darbo įtampa įkyrėjo. Nė raštinės tarnautojai nepažvelgia atgal. Pavargo akys ir apsilpo atmintis prie autobusų ir prie automobilių grįžti poilsiui. Savaitgalyje išsineria iš miestų į apylinkes, kur grynas oras gaivina ir gamtos grožis jaukiai nuteikia.

Tas Dievo duotas įvairumas atnauja žmogų ir stiprina sveikatą. Todėl girtinas yra veržimasis į gamtą. Bet čia sutinkamas pavojus apleisti sekmadienį šv. Mišias. Tačiau susipratęs katalikas taip tvarkosi, kad sekmadieniais ar šventadieniais jose dalyvauja. Kolumbijoje, vyskupų potvarkiu, šeštadienio vakarais šv. Mišios laikomos išvykstantiems sekmadieniui. Jose dalyvavusieji atpalaidojami nuo sekmadienio Mišių pareigos. JAV-se gal tikėtų toks potvarkis net ir penktadienių vakarais, nes yra išskylančių dviem dienoms.

Atostogaujančių skaičius vis didėja. Dėl to Bažnyčia vis daugiau rūpinasi apsaugoti jų sielą. Ir ne be reikalo. Nes jau kelionėje sustojama nakvoti viešbučiuose, moteliuose ir pan. Vietos dvasininkai daug laimi, jei paveikia jų šeiminius paruošti padoriai nakvynės.

Dėl bažnyčių tolumo atostogaujantiems susidaro slogutis šv. Mišių pareigą atlikti. Kai kur patys atostogaujantieji kunigai gauna leidimą laikyti jiems Mišias salėje. Bet tokie kunigai visą sezoną nebūna. Taigi yra reikalingas net kunigas, kurs būtų visą laiką. Vatikano II-sis susirinkimas įsako pasirūpinti tais, kurie negali naudotis paprastu parapijos patarnavimu. Net ir vyskupų susirinkimai turėtų sudaryti nuostatus dvasinei tų sielų gerovei. Tam patarnavimui visai tinka sezono laikotarpiai bažnytelė su paskirtu kunigu, kuris laikytų Mišias ne tik sekmadieniais, bet ir šokiadieniais. Tada ir pareigingumo bei maldingumo atžvilgiu žmonės galėtų naudotis Mišių malonėmis. Pats gi kunigas tampa

poilsiaujantiems artimesnis, suprantamesnis. Juo labiau, kad jie, poilsio bei gamtos žavesio įtakoje, yra patys švelnesni ir lengviau atidaro širdį, sustiprėja nutolę tikėjime.

Daug dvasinės naudos duoda vasaravimo laikui skirtas laikraštėlis arba pritaikyti lapeliai.

O velnias taip pat nemiega. Norint išvengti jo gundymų, reikia saugotis paplūdimio, kur renkasi ištvirtėliai, nes su kuo sutapsi, toks patapsi. Labiausiai vengtinis mudyklės, kur yra smuklės (svaigieji gėrimai). Alkoholio uždegtos aistros nustelbia protą ir pačiame paplūdimyje.

Lėktuvai daugybės neša į svetimas valstybes. Ten taip pat stiprėja kūnas, siela, protas. Be to, praturtėja žmonių vienas kito pažinimas, užmezgami ryšiai tarp skirtingos padėties, tautybės arba rasės gyventojų. Santykiai su šeimomis užsienyje, auklėjimas ir dorovė padeda akyčiau išžvelgti jų raidą savaime krašte.

Svetur pasireiškia kalbiniai sunkumai, ypač vargas su išpažintimi. Bėgantiems lietuviams nuo Rusijos nešamos vergijos Vokietijoje buvo, o Amerikoje ir dabar yra, didelis džiaugsmas — rasti kunigą, kalbantį lietuviškai.

Apaštalai Sekminėse "pasidarė pilni šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti visokiomis kalbomis" (Apd. 2,4). Ir naujų laikų kunigas nestato užtvaros tarp savęs ir svetimšalių dėl kalbos. Jis pramoksta bent daugumos atvykstančiųjų kalbą, kad tinkamai patarnautų. Toks kunigas ypatingai yra mylimas, ir užsieniečiai noriai dalyvauja jų kalba pamaldose. Šiuo reikalu Vatikano II susirinkimas primena, kad sielovada ypatingai turi būti pritaikyta tiems, kurie keliauja poilsiui kitur. Reikia jiems duoti galimybės arčiau būti su Dievu.

Atostogų yra didelė nauda, bet dažnai ir

Sibiro tremtiniai

KUN. KRISTUPO ŠVIRMICKO,
LIETUVIO MARIJONO MISIONIERIAUS,
KELIONĖS SIBIRE
PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ

Vertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

11

Krašto vaizdai

Tik penkias valandas praleidęs Aigune, negaliu smulkiau aptarti miesto. Kai sėdome į laivą, daug žmonių susirinko, būtent pirklių tarpininkų su įvairiomis smulkmenomis: raikščiais, kepsniais iš soros, virvutėmis, veidrodėliais, svogūnais, ridikais ir tešlainiais. Bet sunku buvo juos valgyti, pažvelgus į mandžiurų pirklių tarpininkų nevalumą.

Aiguno apylinkės, kaip ir Blagovieščensko, yra be miškų. Laukai kai kur apaugę krūmais, kalvos juos dabina, bet kaimai, kurie čia yra dideli ir skaitlingi, apsaugai nuo vėjo yra apsodinti medžiais. Iš tolo pažvelgę į tuos kaimus, mums atrodė, jog esame kažkur savo gimtinėje. Namų išorė, tvoros, tiesios jų gatvės, daržai, o kaimo gale prie namų gojai, miškeliai, tankumynai man priminė Augustavo apylinkes.

Neturintieji miškų Amuro krantai tęsiasi keletą šimtų varstų, pradedant Komarskos stovykla iki pat Chinganų kalnų, o tuose plotuose gyvena daugiausiai ūkininkai man-

džiurai. Jie parengia labai stropiai laukus javų sėjai. Ne vienoje vietoje mačiau ant kranto apsėtas dirvas, kurios buvo it daržai rūpestingai prižiūrimos. Naudoja čia žagrę su vienu ar dviem ratukais. Išakėtoji ir paruoštoji dirvoj vienas žagre daro vagas, o antras žemdirbys, jį sekdamas, sėja javus lygiu ir apskaičiuotu žingsniu žengdamas. Jis laiko virš vagos piltuvą, padarytą iš medžio ar tošies, pilną grūdų ir iš siaurojo galo paleidžia grūdus. Pirmas arėjas, grįždamas aparia pasėtus grūdus storu žemės sluoksniu. Dvi, trys ar daugiau tokių užartų vagų sudaro lysves, atidalintas gilesniu grioveliu vandeniui nutėkėti.

Taip paruoštoji dirva duoda ūkininkui gausų derlių. Mandžiurai turi javų daug; avių pūdas atsieina 8-10 kapeikų; kvietinių pikiuotų kiek apytamsių miltų pūdas kainavo 1 rublį — 1.50 kap.; soros, ryžių, rugių kainos taip pat vidutinės, o net pigiau galima nusipirkti. Viename kaime ant Amuro kranto pirkau soros kruopų apie du pūdu už keiliolika kapeikų. Ir čia, apmokant pirkinį, mandžiurai daug dėmesio kreipė į senos varinės monetos dydį bei svorį. Galvijų, arklių, avių ir tvartuose laikomų gyvulių čia yra apstu. Už vidutinio ūgio jautį ar karvę Blagovieščensko gyventojai mokėdavo mandžiurams mano kelionės metu 18-20 rublių sidabru. Sviestas vien prie Amuro brangus, nes jį reikia atsigabenti š Užbaikalio krašto. Gi kiniečiai ir mandžiurai karvių nemelžia, neturi dėl to kuo užbaltinti maisto. Jie biau-risi pienu lygiai kaip ir tais, kurie karves melžia ar valgo pieninius valgius.

Artėjant prie Chinganų kalnų, labiau ir labiau retėja mandžiurų kaimai. Čia jau apsigyveno kita giminė — goldai. Goldai neužsiima žemės ūkiu, išskyrus tuos, kurių laukai pasiekia mandžiurų sodybas. Jie maitinasi žuvmis, žvėriena, paukštiena ir nusipirktą soros košę, jų vadinama buda.

Panašumas, kurį kai kurie pastebėjo tarp šios genties ir tunguzų veido bruožų, kaip iš tikrųjų radau, yra didelis. Goldai yra meilūs, paslaugūs, teisingi ir atviri; tarp kitų prie Amuro esančių genčių jie yra mieliausi ir

dvasinė žala. Telydi Viešpaties malonė visus ir dvasios lakume, ir jos pavojuose!

Misijų intencija l'epos mėnesiui

Pagalba pabėgėliams Azijoje ir Afrikoje.

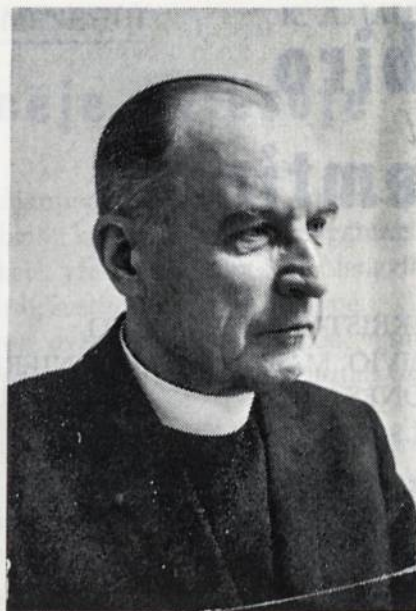
skaitlingiausi. Vagysčių jų tarpe pasitaiko. Išvyksta, arba geriau sakant, išplaukia visa goldų šeimyna iš namų, o kartais net visas kaimas žvejonei už keliolikos ar keliasdešimt varstų, palieka namus tuščius ir neužrakinutus, ir niekas jiems nedingsta išvykos metu. O kai pasitaiko pirkliams palikti pas juos savo prekes ar jų namuose nakvoti, šeiminkas ar tėvas neužrakina ryšulių; kieme palieka viską, nes yra tikras, kad niekas neapvogtų. Patys net nusimano, jog jie yra teisingi, nes save vadina golda aja, tai reiškia goldas geras, o mandžiurus ir gilakus vadina mandžur lakanča, tai yra mandžiuras piktas, gilakas piktas.

Gilakų ir goldų namai yra statomi mandžiurų būdu, tik jų rakandai prastesni. Klėtį ir įvairaus talpumo sandėlius stato iš plonų apvalių karčių, pritvirtintų prie keturių kampinių stulpų; pastatas nuo žemės per pusantro masto (apie 1 metras) pakeltas. Tuo būdu apsaugoja javus nuo drėgmės, nuo pelių ir žiurkių, ypač vandeninių, kurios tiek drąsios, kad visur įsispraudžia. Net mūsų laive kelios jų apsigyveno, ir vos galėjome jų atsikratyti, aštuoniems vyrams įžulius svečius medžiojant. Vos pašalintos, vėl įkoptavo į laivo denį.

Kai priplaukėme Chinganų kalnų eilę, uolos ir akmeniniai krantai suspaudė upę ir smarkiai stūmė savo vandenį, kad per pusantros paros nuplaukėme apie 300 varstų, laikydamiesi kranto, o naktį visai neplaukdavome.

Nėra čia nei pavojingų sasiaurių, nei aukštų uolų, kaip Lenos upėje, bet beveik visur krantai buvo apaugę lapuočiais medžiais, jie sudarė nuostabų vaizdą.

Keletas mažesnių upelių ir nedidelių upių garsiai ir triukšmingai įsilieja į Amurą. Ant jų su labai nedidelėmis išlaidomis būtų galima pastatyti vandens malūnus. Vienoje vietoje, praplaukiant kalnų virtinę, Amuro krante radome didžiulius grafito gabalus, paskleistus gana plačioje apylinkėje. Tik vienas Dievas žino, kokie lobiai ir mineraliniai turtai glūdi naujai prijungto krašto kalnuose. Gal su laiku pražydės sidabro ir aukso kasyklos?

Kan. Feliksas Kapočius, prieš 50 metų birželio 3 d. įšventintas kunigu. Kan. Kapočius yra Kauno kapitulos garbės narys, buv. III Vatikano misijos tremtinių reikalams atstovas Vokietijoje pokariniu metu, ilgametis Prisikėlimo bažnyčios klebonas Kaune.

Jau net dabar yra surasti aukso buvimo ženklai daugelyje vietų, o ypač Amuro intakų vagose.

Amuras, persiskverbęs per Chinganų kalnus, prasiplečia, beplaukdamas lyguma, kurioje gausu augmenų: gražūs miškai, o toluomoje it mėlynė debesys iškyla kalnai. Netoli nuo tų Chinganų kalnų į Amurą įteka iš Mandžiurijos pusės upė Sungari. Toji upė yra tiek didelė ir plati, jog kiniečiai esą įsitikinę, kad ne ji įteka į Amurą, o Amuras į ją. Jos krantai kiek atokiau nuo intakos, Mandžiurijos gilumoje, esą nusėti kaimais ir miestais, turinčiais po keletą ir keliasdešimt tūkstančių gyventojų. Iš šios vietos plaukti, dažniems ir stipriems vėjams esant, yra labai pavojinga.

Bus daugiau.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

V. Vaitiekūnas, BENDRAVIMAS SU LIETUVA. LFB Studijų Biuro leidinys, 50 pusl. Spaudė Lietuvių Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y. 1968 m.

NAUJA IR SVARBU

SOCIALINIO TEISINGUMO KOMISIJA

Bažnyčia visų pirma rūpinasi sielos gyvenimu ir amžinybe, tačiau Bažnyčiai taip pat svarbu ir teisingumo įgyvendinimas, kas sudaro palankesnes sąlygas ir dvasinei pažangai. Jau nuo seniau Bažnyčia skelbė darbininkų skriaudimą esant dideliu nusikaltimu, darbdavius įpareigodama mokėti teisingą atlyginimą, kuris būtų pakankamas visos šeimos pragyvenimui. Tuo reikalu nuo popiežiaus Leono XIII iki pop. Pauliaus VI yra išleista visa eilė svarių enciklikų.

Dabar šioje srityje dar daugiau daroma. Pvz. Oklahomos vyskupas Floyd L. Begin savo diecezijoje įsteigė socialinio teisingumo komisiją ir pranešė apie suplanuotas kitas priemones, besiekiant naikinti neteisingumo apraiškas toje apylinkėje. Ypač vyskupas Begin ragina savo diecezijos įtakingesnius žmones paveikti, kad būtų išleisti socialinį teisingumą puoselėjantieji įstatymai, labiausia, kas liečia visų aprūpinimą tinkamasi butais, varguomenės šelpimą. Patvarkė, kad vasaros atostogų metu darbo negaunančius jaunuolius parapijos pasamdytų vykdyti rekreacijų programas. Sekminėse įsakė visose bažnyčiose sakyti pamokslus prieš rasizmą.

KALBASI PER DIRBTINĮ MĖNULĮ

Didžioji Amerikos Telefonų ir Telegrafo bendrovė pradėjo telefoninius pasikalbėjimus tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir Australijos perduoti ne povandeniniais kableliai (laidais), o tam panaudoti dirbtinius satelitus. Tai naujas, gražus mokslo laimėjimas. Mokslas yra didelės svarbos dalykas. Kas tik gali, privalo siekti kuo didesnio mokslo, ypač mūsų jaunoji karta. Tikras mokslininkas jau čiasi, kad jis gali giliau išvelgti į Kūrėjo paslaptis plačiojoje visatoje, ir tas viskas tik sustiprina bei pagilina jo tikėjimą.

VYSKUPAI APIE ŽEMĖS REFORMĄ

Meksikos vyskupai, kurių ten yra 80, savo bendrame ganytojiškame laiške paragino daugiau kreipti dėmesį į gyventojų gerovę, į krašto socialines ir ekonomines problemas. ragino eiti prie santvarkos, kurioje žemė būtų nuosavybė tų, kurie ją dirba; taigi — skatino praveisti žemės reformą. Toliau, Meksikos vyskupų ganytojiškas laiškas skatina stiprinti darbininkų organizavimąsi į unijas, didinti darbininkijos švietimą, plačiau organizuoti kooperatyvus — vartotojų bendroves. Vyskupai primena, kad Meksikos įstatymai turėtų ryškiau garantuoti moterų teises. Visus kviečiu bendradarbiauti siekiant piliečių gerovės.

IŠRYŠKĖJO BAISI PASLAPTIS

Prieš keletą savaičių iš spaudos išėjo naujas rašytojo H. Nissenson veikalas "Notes from the Frontier". Čia aprašomas gyvenimas naujuose Izraelio kooperatyviniuose ūkiuose, sukurtuose prie sienų su arabų valstybėmis. Vienas gyventojas, buvęs karių vyresnysis, pasakoja, kaip kovose dėl Izraelio valstybės nepriklausomybės žydų daliniui buvo duotas uždavinys užimti netoli Tel Avivo esantį Lod miestą. Izraelio kariai užėmė, tačiau vietiniai arabai iš pasalų šaudė į karius, jų numestos granatos mirtinai sudraskė keletą Izraelio vyrų. Tada šie paleido keletą patrankos šūvių į mečetę, kur slėpėsi arabų šeimos, ir visi tie žmonės žuvo. Įėję Izraelio kariai rado tik sudraskytus lavonus ir krauju žiauriai aptaškytas sienas. Bijodami, kad gali būti daug nemalonumų, jeigu apie tai patirtų Jungtinių Tautų komisija, jie surinko būrelį arabų, kuriems įsakė žuvusius palaidoti ir sienas švariai nuplauti.

Tačiau kai visa tai buvo padaryta, Izraelio kariai ėmė bijoti, kad šie arabai, matę visą tą baisenybę, gali išplepėti spaudai ir visame pasaulyje bus stiprinama viešojo nuo-

PASAULIO ŠIRDIS

Paveikslukai su šia maldele lietuviškai ir kitomis kalbomis gaunami šiuo adresu: Poor Clare Nuns, Monastery of St. Clare, Bordentown, New Jersey.

Vienas paveikslukas kainuoja 5 centai.

KUDIKĖLIO JĖZAUS GARBINIMAS

1. Gailėsčio aktas.
2. Ant rožančiaus karolėlių kalbėk 30 kartų:

“Mano Kūdikėli, Jėzau, aš myliu Tave!”

3. Tris kartus kalbėk:

Motina Nepaliaujamos Pagalbos, gelbėk mane!”

Melskimės

Mano Kūdikėli, Jėzau, jei tai būtų pagal šventą Tavo valią, gailestingai pažvelk į mano nuoširdų prašymą ir suteik man visų tų malonių, kurių aš taip karštai meldžiu Tavęs.

O aš, atsidėkodamas už tai, visados Tave mylėsiu, Dieviškasis Kūdikėli, ir darysiu viską, kiek mano jėgos leidžia, kad Tave žmonės geriau pažintų ir mylėtų. Amen.

Imprimatur: † James A. McNully,
Bishop of Paterson

Pastaba. Ši maldelė talpinama kaip skelbimas, vienai Laivo skaitytojai prašant.

monė prieš žydus. Todėl Izraelio karių dalinio vadovybė nutarė mečėtę valiusių arabų nepalikti gyvų. Ir visus juos sušaudė, nors tai buvo visai nekalti žmonės.

Šitokių įvykių būna įvairiuose dabarties karuose, kaip iš vienos pusės, taip ir iš kitos. Tas viskas tik rodo, kaip baisus ir žiaurus karas ir kaip visi turime siekti, kad greičiau įsiviešpatautų Kristaus meilės dvasia, kad būtų pagerbtos žmonių ir tautų teisės, kad tarptautiniai ginčai būtų sprendžiami teismų, o ne žiauriųjų karų. Ta kryptimi buvo sukamas Jungtinių Tautų veikimas. Deja, viską sukludė komunistai.

VYRAS, UŽDIRBES \$200 milijonu

Viena iš labai plačiai skaitomų naujų knygų yra Norman Vincent Peale parašytoji “Enthusiasm Makes the Difference”. Auto-

rius išryškina, kaip tikėjimu pagrįstas ryžtas daug nulemia žmogaus gyvenime, nešdamas jam pasisekimą ir laimę.

Be kitų dalykų, toje knygoje primenama, kaip olandų kilmės amerikietis S.S. Kresge, kilęs iš neturtingos šeimos, gyvenusios Pensilvanijoje, savo sumanumu ir darbštumu, gerai išvystydamas verslą, uždirbo apie \$200, 000,000 ir juos daugumoj išdalino labdaros, kultūros, švietimo reikalam. Apie savo gyvenimo kelią S.S. Kresge, to pat vardo universalinių krautuvų steigėjas, taip sakosi: “Mano filosofija yra paprasta: eik anksti gulėti, anksti kelkis, daug nevalgyk, dirbk kietai, padėk žmonėms, su niekuo nebūk šiurkštus, pildyk savo pareigas, būk entuziastingas ir visada mintyje turėk Dievą”.

Vienas iš jo gyvenimo uždavinių — palikti pasaulį nors kiek geresniu, negu jį atradai...

Kas naujo religiniame pasauly

Šio plačiai paskildusio pasaulyje paveikslo "Kristaus galva" autorius Warner Sallman, 76 metų, mirė gegužės 25 d. Chicagoje.

Šv. Tėvo kelionės į Bogotą reikšmė. Kolumbijos prezidentas pareiškė Šv. Tėvui padėką specialia telegrama už sutikimą atvykti į Kolumbiją eucharistinio kongreso metu. Prezidentas pareiškė, kad šis vizitas Kolumbijos istorijoje liks įamžintas nauju tikėjimo suklestėjimu ir neišdildoma meilei Kristaus vietininkui. Šv. Tėvas dalyvaus eucharistinio kongreso užbaigimo iškilmėse ir Pietų Amerikos katalikų vyskupų konferencijos atidaryme. Ypatingo dėmesio dabar Bažnyčia kreipia į Pietų Ameriką. Todėl šis popiežiaus apsilankymas bus svarbus ir visoje Pietų Amerikoje.

Vysk. Česlovas Sipovič, vyriausias marijonų vienuolijos vadovas, gegužės mėnesio vidury atvyko į JAV padaryti kanonišką vizitaciją vienuolijos namuose.

Naujas marijonas kunigas. Gegužės 23 d. De Andreis seminarijoje, Lemonte, Ill., įšventintas kunigu Juozas Amodeo, MIC. Šventi-

mus suteikė vysk. T. Grady. Jaunasis kunigas yra gimęs Waterbury, Conn. Jo motina — Amerikos lietuvė — Balnytė, tėvas italų kilmės. Pirmąsias šv. Mišias kun. Amodeo atlaikė gegužės 26 d. Šv. Juozapo liet. parapijoje Waterbury, kur jis yra gimęs. Kun. Amodeo jau keletas metų vadovauja berniukų vasaros stovyklai Marijonų seminarijoje, Clarendon Hills, Ill.

Naujas latvių žurnalas. Europoje latviai pradėjo leisti naują dvasinės kultūros žurnalą "Gaisma" (Šviesa). Jis leidžiamas vietoje nustojusio eiti "Dzimtenes Balss". Žurnalą leidžia latviai katalikai su pritarimu dviejų tremtyje esančių latvių vyskupų B. Sloskans ir J. Rancans. Žurnalo redaktorius yra jėzuitas tėvas P. Cirsis Anglijoje. Žurnalo administracija yra Briuselyje, Belgijoje.

JAV katalikų auka Ceilonui. Šiame krašte kilus epidemijai, krašto vyriausybė paprašė skubios pagalbos iš Amerikos katalikų Misijų medicinos centro New Yorke. Ši įstaiga, veikianti jau 40 metų, šiomis dienomis pasiuntė didelį kiekį vaistų prieš malariją.

Ekumeninė kolegija Jeruzalėje. Jeruzalėje pradėta statyti ekumeninė kolegija, kuriai mintį įvykdyti pasiūlė popiežius Paulius VI, kai jis lankėsi Jeruzalėje 1964 m. Projektą kolegijai paruošė Fr. Montana, Notre Dame universiteto, Ind., architektūros departamentu dekanas. Kolegijoje studijuos katalikai, ortodoksai ir protestantai.

Kunigų šventimai Vietname. Gegužės mėnesio viduryje Saigone suteikti šventimai 57 asmenims. Keturiolika iš jų priklauso Saigono arkivyskupijai, 43 — kitoms septynioms Pietų Vietnamo vyskupijoms. Iš įšventintų 49 yra gimę Šiaurės Vietname. Jie, kaip pabėgėliai, atvyko 1954-55 m.

Mišiolas lenkiškai. Kard John Cody, Chicagos arkivyskupas, pranešė, kad Chicagoje jau gautas oficialus Paryžiuje išleistas lenkų kalba mišiolas. Chicagoje yra 60 lenkų para-

Lietuvių gyvenime

Trečioji Tautinių Šokių šventė. 1968 m. liepos 7 d. 3 val. Chicagoje įvyksta trečioji JAV ir Kanados tautinių šokių šventė International Amphitheatre. Bilietai gaunami iš anksto Marginiuose, 2511 W. 69th St. Šventės programos pranešėja bus dramos aktorė Aldona Eretaitė, prof. Juozo Ereto duktė, kuri atvyks šia proga iš Vokietijos.

L. Šimutis — "Draugo" garbės redaktorius Ilgametis "Draugo" redaktorius Leonardas Šimutis, kuris šiame dienraštyje išdirbo su viršum 40 metų ir šią vasarą ruošiasi išeiti į pensiją, pakeltas "Draugo" garbės redaktorium. Gegužės 23 d. "Draugo" leidėjai marijonų vienuolyne suruošė L. Šimučiui pagerbimą.

Laisvės paminklas Kanadoje. Toronto lietuvių kolonija yra numačiusi iki rudens pastatyti Laisvės kovotojams pagerbti Laisvės paminklą. Paminklas bus statomas Šv. Jono Krikštytojo vardo lietuvių kapinėse prie Toronto. Paminklą suprojektavo architektas V. Liačas.

L.K. Mokslo akademijos suvažiavimas. Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos centro valdyba Romoje nutarė sekantį L.K.M. Akademijos suvažiavimą suruošti Toronte, Kanadoje. Šios akademijos židinys Toronte palankiai pasiūlymą priėmė. Tokiu būdu suvažiavimas įvyks Toronto mieste 1970 m. rugsėjo 1-6 dienomis.

Marianapolio mokyklos išleistuvės. Marianapolio marijonų parengiamosios mokyklos mokslo metai baigėsi birželio 2 d. Mokyklą baigė 41 mokiny. Diplomus įteikė vysk. C.

pijų. Kardinolo nurodymu jose leista naudotis šiuo mišiolu.

Žurnalas pokalbiams su nekrikščionimis. Vienoje, Austrijoje, pasirodė naujas tarptautinis žurnalas pokalbiui su nekrikščionimis vesti. Žurnalą redaguoja teologas K. Rahner ir dr. Vorgrimler, padedant specialistų kolektyvui.

Sipovič, marijonų vienuolijos vyriausias vadovas.

Šv. Antano gimnazijos išleistuvės. Šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte mokslo metų pabaigtuvės ir abiturientų išleistuvės įvyko birželio 9 d. Iškilmų proga vysk. V. Brizgys atlaikė šv. Mišias, pasakė pamokslą ir įteikė abiturientams diplomus. Šiemet Šv. Antano gimnaziją baigė 22 mokiniai.

Pasaulinis lietuvių seimas. Rugpiūčio 29 d. vakare prasidės Pasaulinės Lietuvių Bendruomenės trečiasis seimas New Yorke. Rugsėjo 1 d. numatomos pamaldos New Yorko katedroje ir iškilmingasis seimo posėdis. Seimas baigsis rugsėjo 2 d.

Menininkų išvyka į Pietų Ameriką. Pasaulinės Lietuvių Bendruomenės valdyba pakvietė keturis mūsų menininkus — solistę A. Stempuzienę, komp. D. Lapinską, akt. L. Barauską ir pianistą A. Kuprevičių aplankyti kai kuriuos Pietų Amerikos kraštus ir atlikti koncertų programas.

Latvių Dienos Chicagoje. Gegužės 27 d. — birž. 1 d. Chicagoje įvyko Latvių Dienos Sheraton viešbutyje. Koncerto programoje dalyvavo ir lietuvių "Dainavos" ansamblis. Taip pat buvo statoma A. Landsbergio, išversta į latvių kalbą, drama "Penki stulpai". Tuo pat metu vyko ir latvių tapybos bei kitų kultūrinių eksponatų paroda. Pradedant Latvių Dienas, Chicagos centre įvyko Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo iškilmės.

Kunigų permamos. Kun. M. Tamulevičius paskirtas naujuoju Aušros Vartų parapijos klebonu Worcestery. Kun. A. Jankauskas paskirtas Atholio klebonu. Kun. J. Steponaitis iš Aušros Vartų perkeltas į Šv. Kazimiero parapiją Worcestery. Kun. T. Palis (Palukaitis) paskirtas Šv. Leono parapijos administratorium Oaklande, Calif.

Lituanistinės mokyklos metraštis. Chicagos aukštesnioji lit. mokykla šiais metais išleido devintąjį "Laisvės viltis" metraštį, kurį redagavo mokyklos mokiniai. Mokyklos direktorius ir metraščio globėjas yra J. Masilionis.

Mūsų mirusieji

MARIJONŲ BENDRADARBIŲ SĄJUNGOS GARBĖS NARIAI:

Kun. Juozas Mačiulaitis, Chicago, Ill., mirė 1967 m. gruodžio 24 d.

Ieva Macijauskas, Lemont, Ill., mirė 1968 m.

Agota Raskevičienė, Lemont, Ill., mirė 1968 m.

Grasilda Bumbliauskienė, Chicago, Ill., mirė 1968 m. gegužės 8 d.

Jonas ir Ona Razmauskiai.

Julija Sikora.

Stasys Vienažindis.

Zenonas ir Justinas Malakauskai.

Už kiekvieną čia minėtą narį bus laikomos dvejios šv. Mišios. Pavedami mirusiųjų vėles Dievo gailestingumui, bendradarbiai teiksis sukalbėti už kiekvieną jų rožančiaus dalį.

Tegul ilsisi mirusieji Viešpaties ramybėje!

Stovykla

LIETUVIŠKAI KALBANTIEMS BERNIUKAMS

nuo birželio 16 d. iki 29 d.

ANGLIŠKAI KALBANTIEMS —

nuo birželio 30 d. iki rugpiūčio 10 d.

MARIJONŲ SODYBOJE

(Route 83 & 63rd St., Clarendon Hills, Ill. 60514)

Stovyklavimui yra puikios sąlygos: naujas apsigyvenimui namas, maistas pritaikytas jaunimui, įvairūs sporto įrengimai, patogus maudymosi baseinas, pasijodinėjimas arkliais ir žūklavimas bei irklavimas.

Priimami berniukai nuo 9 iki 14 metų amžiaus. Pragyvenimas savaitei 40 dol. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į stovyklos vadovą lietuviškai kalbantiems —

KUN. J. BUDZEIKĄ, MIC, 6336 S. Kilbourn Ave., tel.: PO 7-1687, arba

MARIAN HILLS SEMINARY, tel.: 323-1441

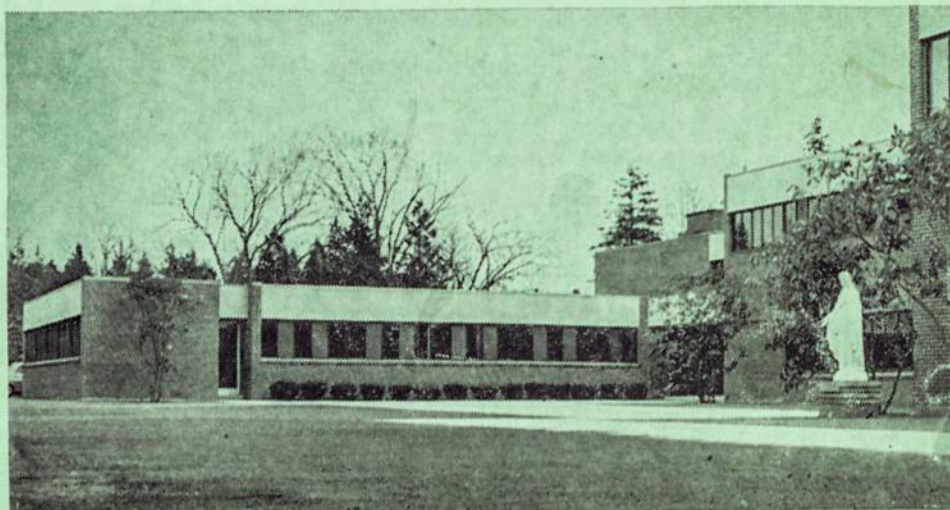
Literatūros konkursas jaunimui. Detroito St. Butkaus šaulių kuopos spaudos ir kultūros sekcija skelbia novelės — apysakos tautinėmis temomis konkursą, kurio tikslas paminėti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį. Konkurso dalyviai ga-

li būti visi laisvojo pasaulio lietuviai, ne vyresni 30 metų amžiaus. Skiriamos 3 premijos: 300, 200 ir 100 dolerių. Rašiniai siunčiami sekcijai adresu: Vl. Mingėla, 33546 Clifton Dr., Warren, Mich. 48092 iki š.m. rugsėjo 1 d.

TRADICINĖ LIETUVIŲ DIENA M A R I A N A P O L Y J E

Thompson, Connecticut

1968 M. LIEPOS 4 D.

- 11:00** Iškilmingas šv. Mišias aukoja ir pamokslą sako D. G. kun. Jurgis Vilčiauskas, šv. Antano parapijos klebonas, Ansonia Conn.
šv. Mišias gieda šv. Andriejaus parapijos choras, vadovaujant muzikui Jonui Beinoriui, New Britain, Conn.
- 12:00** Pietūs ir įvairios pramogos.
- 1:30** Meninė programa, šokiai.

LIETUVIŲ DIENOS RENGĖJAI IR MARIANAPOLIO MARJONAI
nuoširdžiai visus kviečia dalyvauti šioje
TRADICINĖJE LIETUVIŲ ŠVENTĖJE.

Puiki proga pasinaudoti Dievo palaima — dalyvauti šv. Mišių aukoje po atviru dangum, išgirsti gražių lietuviškų giesmių ir skambių dainų, laimėti vertingų dovanų, susitikti su draugais ir pažįstamais, apžiūrėti naujai atsikuriantį Marianapolį, bendrai pasilinksinti ir pasigrožėti žavinga Marianapolio vasaros gamta.

LAUKSIME!